

Rapport Nr. 0469

Nota

Landschappelijk bodemonderzoek, verkennend
archeologisch booronderzoek, waarderend
archeologisch booronderzoek en
proefsleuvenonderzoek

Lummen/Herk-De-Stad, Schulensmeer
deelzone I
Programma van Maatregelen

Inhoud

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	1
2 Gemotiveerd advies	2
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	2
2.2 Resultaten landschappelijk bodemonderzoek, archeologische booronderzoeken en proefsleuvenonderzoek	2
2.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	5
3 Lijst met figuren.....	5

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2020-1253
Projectcode Onroerend Erfgoed		2020H252 (Landschappelijk bodemonderzoek) 2020J4 (Verkenkend archeologisch booronderzoek) 2020J351 (Waarderend archeologisch booronderzoek) 2020K176 (Proefsleuvenonderzoek)
locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Herk-De-Stad
	Deelgemeente	/
	Straat	/
Kadastrale gegevens	Gemeente	Herk-De-Stad
	Afdeling	3
	Sectie	A
	Percelen	198C; 200C; 209C; 210C; 211E; 212C; 213A; 214A; 215H; 250E; 260Z.
Coördinaten	Noordwest	X: 204.849,05 Y: 183.813,35
	Noordoost	X: 204.941,76 Y: 183.855,45
	Zuidoost	X: 204.992,57 Y: 183.695,10
	Zuidwest	X: 204.902,50 Y: 183.657,73
Oppervlakte plangebied		16.285 m ²
Oppervlakte bodemingreep		16.285 m ²

Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt
-------------------	--	-----------------------------

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de VERHOEVEN & JANSSENS 2019 met ID 10271 en projectcode 2018I221. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de ecologische herinrichting van het Schulensmeer, te Lummen en Herk-De-Stad. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in de archeologienota en het verslag van resultaten horend bij deze nota.

2.2 Resultaten landschappelijk bodemonderzoek, archeologische booronderzoeken en proefsleuvenonderzoek

De aanleiding van dit onderzoek is de ecologische herinrichting van het Schulensmeer, te Lummen en Herk-De-Stad. Op basis van het bureauonderzoek werd er een zekere verwachting gegeven voor het aantreffen van sites vanaf de steentijd tot en met de middeleeuwen.

Op basis van het bureauonderzoek werd er een zekere verwachting gegeven voor het aantreffen van sites vanaf de steentijd tot en met de middeleeuwen.

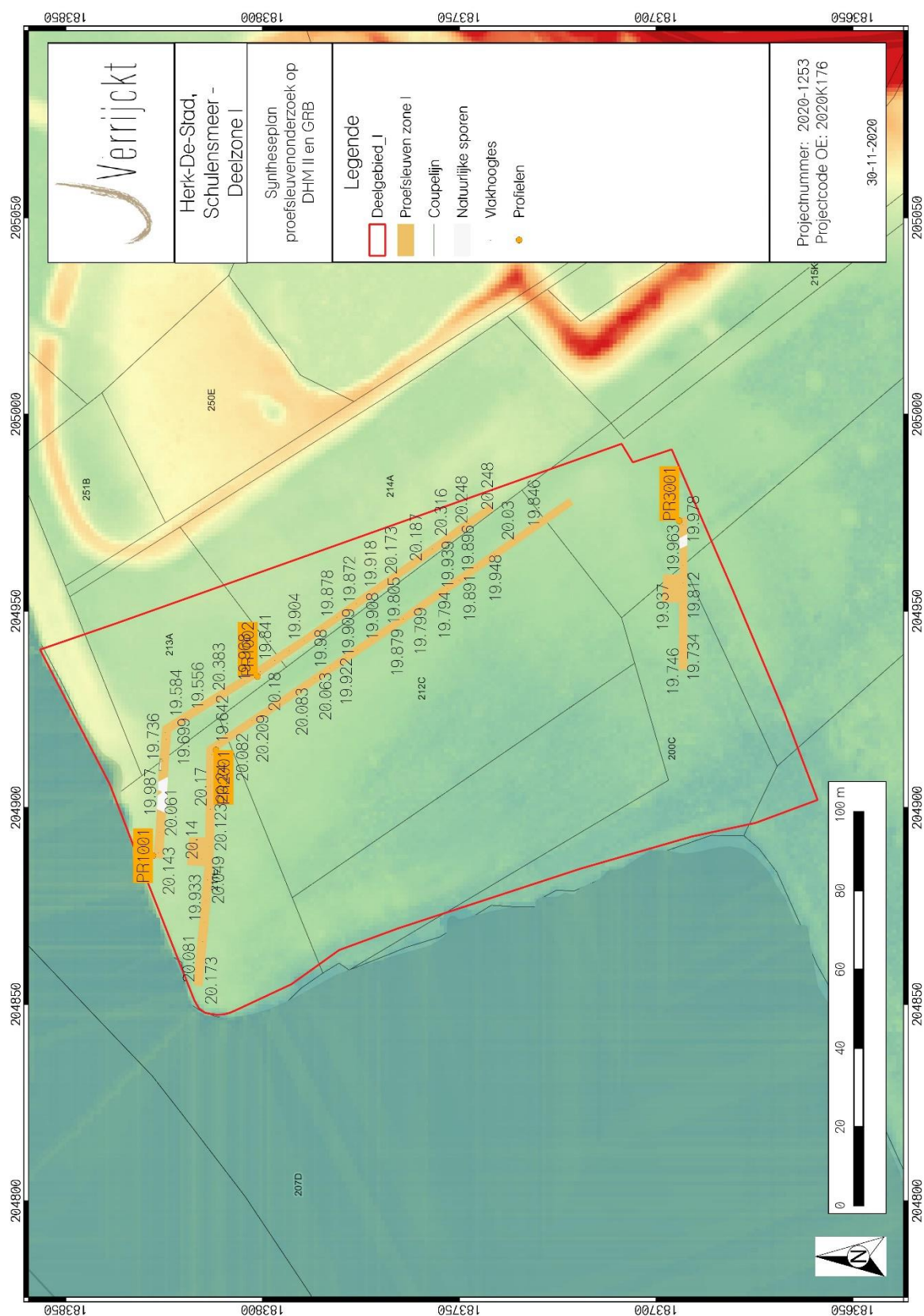
De landschappelijke boringen toonden aan dat in het noordwesten van het plangebied mogelijk een donk aanwezig was. Ook centraal en naar het zuiden toe lijkt dit het geval, echter is dit niet altijd even duidelijk in de boorstalen. Vermoedelijk komt het aantreffen van het gele dekzand quasi overeen met bodemtype Pdp op de bodemkaart. Het betreft een lichte, zandlemige bodem binnen kleibodems zonder profiel. Deze laatste zijn typisch voor de natte contexten. Ter hoogte van de boringen die mogelijk een donk vertegenwoordigen kunnen sites vanaf het mesolithicum worden aangetroffen.

In totaal werden er op basis van het uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek 55 verkennende archeologische boringen uitgezet. Er bleek een hoog potentieel op kenniswinst, gezien in een relatief hoog aantal boringen (9 van de 55) sporen van menselijke aanwezigheid werd aangetroffen in de vorm van steentijdartefacten. Door de specifieke (dynamisch fluviale) landschappelijke context is de kans reëel dat de aangetroffen vondsten zich niet meer in situ bevinden.

De confrontatie van de verschillende onderzoeksfases na het waarderend archeologisch booronderzoek toont aan dat de kans zeer klein is, dat er onverstoorde archeologische sites uit de steentijd aanwezig zijn. Er werden tijdens het waarderend archeologisch booronderzoek veel rivierafzettingen aangetroffen waarin zich grote hoeveelheden natuurlijke vuursteen bevonden. Door rivierwerking ontstaan soms artefacten uit deze vuursteen waarbij het onduidelijk is of ze van antropogene oorsprong zijn. Deze pseudo-artefacten betreffen kleinere brokken of fragmenten vuursteen die door de kracht van water eerst werden geërodeerd uit hun natuurlijke oorsprongslaag (daterend in het Krijt), later botsten en hierdoor eerder onregelmatige breuken vertonen. Bij kleinere fragmenten is het soms moeilijk om deze te onderscheiden van door de mens geproduceerde vuursteenfragmenten, meestal chips. Vermoedelijk zijn dergelijke pseudo-artefacten aangetroffen tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er geen sporen en /of vondsten aangetroffen die wijzen op archeologische sites. Vermoedelijk is er binnen de contouren van het plangebied geen archeologische site aanwezig geweest, of ging het eerder om lokale opduikingen met dekzand dan grotere hoger gelegen gebieden, waardoor de zones met dekzand mogelijk te klein waren, waarbij de omringde delen wellicht te nat waren om zich in te vestigen.

Het proefsleuvenonderzoek te Lummen / Herk-de-Stad, Schulensmeer leverde in deelzone I geen archeologisch relevante sporen of vondsten op. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Figuur 1: Syntheseplan proefsleuvenonderzoek deelzone I weergegeven op DHM II en GRB¹

¹ AGIV 2020

2.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Lummen & Herk-de-Stad, Schulensmeer leverde in deelzone I geen archeologische relevante sporen op. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat er binnen de contouren van het plangebied geen archeologische site aanwezig is. Aangezien er geen archeologische site aanwezig is, is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Synthesepan proefsleuvenonderzoek deelzone I weergegeven op DHM II en GRB..... 4